

Samenvatting

Gemeenten zijn sinds de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk voor het organiseren van jeugdbescherming/jeugdreclassering voor jongeren die dat volgens een besluit van de kinderrechter nodig hebben. Vanuit de rol van centrumgemeente voor Zuid-Limburg heeft gemeente Maastricht hiervoor dienstverleningsoverkomsten gesloten met instellingen die gecertificeerd zijn om deze jeugdbeschermings- /jeugdreclasseringstrajecten te bieden. Naar aanleiding van landelijk onderzoek heeft de VNG in 2018 geadviseerd om deze gecertificeerde instellingen niet langer via een aanbesteding te contracteren, maar via een subsidietraject te financieren. Belangrijkste reden hiervoor was het garanderen van continuïteit van zorg voor een groep kwetsbare jongeren. Landelijk is hiervoor een modelsubsidieregeling opgesteld. De regio Zuid-Limburg heeft besloten dit advies te volgen en met ingang van 2019 over te gaan op subsidiëring van de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming/jeugdreclassering. Daartoe heeft het college van Maastricht besloten om deze subsidieregeling vast te stellen.

Beslispunten

1. Het college besluit tot het vaststellen van de subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Zuid-Limburg, onder voorbehoud van inwerkingtreding Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 28 augustus 2018:

Conform.

1. Aanleiding

In opdracht van de VNG is er landelijk onderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop continuïteit in de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering door gemeenten geborgd kan worden.

Aanleiding voor het onderzoek was een aantal situaties in het land waarbij een gecertificeerde instelling¹ (GI) bijna failliet ging of niet langer aan de certificeringseisen voldeed. Of waar nieuwe GI's in een regio aan de slag gingen waardoor kinderen en jongeren gedurende een traject van voogd of jeugdbeschermer moesten wisselen. In de subsidieregeling zijn bepalingen opgenomen om de continuïteit beter te borgen.

Landelijk is onderzocht hoe dit segment van de markt functioneert, welke specifieke risico's daaraan zijn verbonden en hoe deze risico's kunnen worden beperkt. In het kort wordt geconcludeerd dat deze sector om meerdere redenen kwetsbaar is (krimpende markt, andere visie op gedwongen kader, onvoldoende gewenning aan de nieuwe rollen, onvoldoende actie bij GI's om bedrijfsmatige risico's beter te beheersen), en dat het verstandig is om in te zetten op vermindering van die kwetsbaarheid. Zeker ook gezien de kwetsbaarheid van de kinderen en jongeren voor wie continuïteit van hulpverlening van groot belang is.

Dit heeft geleid tot het advies aan regio's om de GI's vanaf 2019 te gaan subsidiëren i.p.v. deze hulp aan te besteden. Het doel hiervan is om meer rust en stabiliteit te creëren in het GI landschap om zo een basis voor doorontwikkeling en continuïteit van dienstverlening aan cliënten beter te waarborgen. Daarnaast wordt geadviseerd om te komen tot bovenregionale samenwerking omdat de sector bovenregionaal, deels zelfs landelijk opereert. Omdat de huidige overeenkomsten aflopen per 31 december as. is er ruimte om de verwerving van jeugdbescherming/jeugdreclassering anders in te richten.

Naast het landelijk onderzoek is er in Zuid-Limburg een aantal aanvullende verbeterpunten, o.a. het verkorten van de doorlooptijd van de jeugdbeschermingstrajecten. Ook deze verbeterpunten zijn benoemd en opgenomen in de subsidieregeling.

2. Context

- Jeugdwet: de gemeentelijke taken op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering vloeien rechtstreeks voort uit de Jeugdwet.
- Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019: op basis van deze gemeenschappelijke regeling wordt gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente voor de inkoop/verwerving van jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- Beleidsplan Jeugd regio Zuid-Limburg 2014-2018

¹ Gecertificeerde instellingen worden van overheidswege **gecertificeerd** om maatregelen in het kader van de jeugdreclassering en jeugdbescherming te mogen uitvoeren. Zij moeten hiervoor voldoen aan een landelijk vastgesteld normenkader.

- Algemene subsidieverordening: deze biedt in artikel 2, lid 4 sub c de grondslag voor het vaststellen van deze subsidieregeling door het college.

3. Gewenste situatie

Op basis van de vast te stellen subsidieregeling worden GI's gesubsidieerd voor het uitvoeren van jeugdbescherming- en jeugdreclasseringstrajecten bij jeugdigen in Zuid-Limburg. Deze trajecten bestaan uit het uitvoeren van ondertoezichtstellingen, voogdijmaatregelen en reclasseringstrajecten. Voor deze maatregelen is een besluit van de kinderrechter nodig die zich daarbij baseert op onderzoek door de Raad van de Kinderbescherming.

Vanuit de subsidieaanvragen worden aanbieders geselecteerd voor drie doelgroepen:

- jeugdigen met een (licht) verstandelijke beperking (LVB),
- jeugdigen zonder vaste woon- of verblijfplaats, met een bepaalde culturele en/of godsdienstige achtergrond en complexe gezinssystemen
- jeugdigen die niet onder bovengenoemde doelgroepen vallen.

De selectie van de gecertificeerde instelling(en) op grond van de subsidieregeling vindt plaats op basis van de mate waarin en wijze waarop voldaan wordt aan vereisten op het gebied van uitvoering en transformatie (o.a. aansluiting bij gemeentelijke werkwijzen, voorkomen en beheersen van wachttijden en specifieke kennis inzake complexe echtscheidingsproblematiek), samenwerking (o.a. terugdringen van doorlooptijden) en organisatie (o.a. zorgdragen voor verdere professionalisering en kostenbewustzijn op het vlak van eigen werkzaamheden en de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp. De subsidieregeling is afgestemd met de regio's in Noord- en Midden-Limburg zodat de voorwaarden gelijk zijn voor heel Limburg. Dit is met name van belang omdat aanbieders actief zijn op provinciaal of landelijk niveau en het de positie van gemeenten versterkt om hier gezamenlijk op te trekken. De regeling wordt vastgesteld door het college van Maastricht en op basis van de nog vast te stellen Centrumregeling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 uitgevoerd voor alle gemeenten in Zuid Limburg.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Het uitvoeren en monitoren van de subsidieregeling valt binnen de taken die gemeente Maastricht als centrumgemeente voor de regio Zuid-Limburg verricht. Dit gebeurt in samenwerking tussen team inkoop en beleidsmedewerkers uit de regiogemeenten en past binnen de samenwerkingsafspraken.

7. Informatiemanagement en automatisering

De monitoring van de subsidie kan op gelijke wijze plaatsvinden als voorheen de inkoop aangezien de subsidie wordt vastgesteld op basis van tarief per traject. Dit past binnen de huidige systemen.

8. Financiën

In de bijlage bij de subsidieregeling zijn tarieven per product/traject opgenomen. De omvang van de te verstrekken subsidies wordt vastgesteld op basis van deze tarieven naar rato van werkelijk gebruik. Verdeling van de kosten over de deelnemende gemeenten vindt plaats op basis van het woonplaatsbeginsel.

De tarieven voor 2019 zoals opgenomen bij de subsidieregeling zijn gebaseerd op de tarieven die voor 2018 gelden incl. indexering op de personele kosten (OVA²).

De GI's die actief zijn in onze regio – dat zijn Bureau Jeugdzorg Limburg, William Schrikkergroep en Leger des Heils – hebben aangegeven hogere tarieven te willen hanteren. Hierbij verwijzen zij naar landelijk onderzoek (Berenschot 2018) naar de kostenontwikkeling in de sector waarbij de gemiddelde kosten landelijk hoger liggen dan in de regio Limburg.

De regionale stuurgroep Jeugd heeft besloten hier niet in mee te gaan met de overweging dat de te hanteren tarieven realistisch moeten zijn voor zowel GI's als de gemeenten. Uitgangspunt voor dit laatste is de vaststelling dat de laatste jaren de gemeenten in beginsel de tarieven hebben betaald die de GI's zelf hebben voorgesteld. Daarbij mag aangenomen worden dat deze door de GI's voorgestelde tarieven realistisch waren en het voor de GI's mogelijk hebben gemaakt aan de wettelijke certificeringseisen, en daarmee de minimale kwaliteitseisen, te voldoen. Tevens speelt hierin een rol dat de onderzoeksaanpak van het landelijk onderzoek de nodige vraagtekens oproept. Er is niet zozeer sprake van onderzoek naar een realistische kostprijs maar meer van het inventariseren van de uitgaven van de GI's in het onderzoeksjaar 2016. Daarmee leidt het onderzoek niet perse tot een reële kostprijs per product.

De GI's hebben schriftelijk bezwaar gemaakt tegen de in de subsidieregeling opgenomen tarieven en roepen de gemeenten op hierover bestuurlijk in overleg te treden. Dit wordt opgepakt vanuit de stuurgroep Jeugd Zuid-Limburg waarbij de insteek is dit overleg te richten op de tariefstelling voor de

² OVA: overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling

jaren ná 2019, mede in relatie tot eerder beschikbaar gestelde gelden voor het gezamenlijk transformatieplan van de GI's.

De kosten die de centrumgemeente Maastricht maakt voor de uitvoering van de subsidieregeling voor de overige 17 Zuid Limburgse gemeenten worden doorberekend op basis van de kostenverdeelsleutel zoals die in de service level agreement bij de Centrumreling inkoop jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 wordt opgenomen. Dit zijn niet de kosten van de subsidiëring zelf, zoals hiervoor toegelicht.

9. Aanbestedingen

Met de vaststelling van de subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Zuid-Limburg wordt deze dienstverlening met ingang van 2019 niet langer bestuurlijk aanbesteed, maar gesubsidieerd.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

Het college besluit tot het vaststellen van de subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Zuid-Limburg, onder voorbehoud van inwerkingtreding Centrumregeling verwerving jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Op 28 juni heeft de stuurgroep Jeugd Zuid-Limburg ingestemd met de subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Zuid-Limburg en adviseert de gemeente Maastricht de regeling in haar rol van centrumgemeente vast te stellen. De overige regio's in Limburg gaan een gelijke regeling hanteren.

Alle GI's hebben tot 15 september de gelegenheid een aanvraag in te dienen. Uiterlijk 15 november 2018 wordt besloten over de subsidieverlening voor 2019-2020. Deze looptijd kan vervolgens twee maal met telkens een jaar verlengd worden. Over de indexering van de tarieven wordt jaarlijks besloten.